Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/324108

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Druten 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Druten 2026 vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Druten 2024 in te trekken.

Aanleiding
Door gewijzigde landelijke besluiten, jurisprudentie, regionale en lokale keuzes is aanpassing van de bestaande Verordening noodzakelijk.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
14-12-2023	Wijziging verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Z/23/144241

Gewenst resultaat
Een Verordening die weer up-to-date is.

Argumenten
1.1 Het toevoegen van een uitgebreid artikel over "eigen kracht" is als gevolg van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep noodzakelijk geworden (artikel 8a).
Het college hoeft geen voorziening voor jeugdhulp te treffen als de jeugdige of zijn ouder(s) in staat zijn om zelf hun problemen op te lossen, eventueel met hulp van personen uit het sociaal netwerk (artikel 2.3 lid 1 Jeugdwet). Dit noemen we in de praktijk de 'eigen kracht' van jeugdige en ouder(s).
Om te voorkomen dat bij iedere casus uitgebreid onderbouwd moet worden wat onder de 'eigen kracht' valt, was dit al vastgelegd in de Verordening. Conform rechtspraak van de CRvB moeten gemeenten in de Verordening nu ook uitleggen wat eigen kracht is, welke voorwaarden daarbij gelden en wat de afwegingsfactoren zijn om dit vast te stellen (CRvB 6-3-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:408). In de nieuwe Verordening is dit opgenomen.

1.2 Toevoegen van een artikel over "gebruikelijke hulp" schept duidelijkheid (artikel 8b).
Het college hoeft geen maatwerkvoorziening voor hulp bij het huishouden te verstrekken als sprake is van gebruikelijke hulp (artikel 1.2.1 en 2.3.5 Wmo 2015). Uitgangspunt hierbij is dat van een gezonde volwassen huisgenoot wordt verwacht dat hij de huishoudelijke taken van de cliënt overneemt. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Een duidelijk artikel in de Verordening neemt eventuele ruis weg over de hierbij geldende regels.

1.3 Toevoegen van een artikel over vervoer (jeugd) past binnen de normalisering en schept duidelijkheid (artikel 8c)
Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder. Met dit artikel wordt duidelijk in welke gevallen vervoer wél onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt.

1.4 Toevoegen van een artikel over kinderopvang en buitenschoolse opvang past binnen de normalisering en schept duidelijkheid (artikel 8d)
Reguliere kinderopvang en reguliere buitenschoolse opvang zijn geen vormen van jeugdhulp. Wanneer een jeugdige als gevolg van een beperking geen gebruik kan maken van de reguliere kinderopvang of buitenschoolse opvang én wanneer dit niet noodzakelijk is voor de ontwikkeling van de jeugdige (maar omdat ouders werken) neemt de gemeente uitsluitend de meerkosten (t.o.v. reguliere opvang) op zich. De reguliere kosten zijn gebruikelijke kosten die ook een persoon zonder beperking heeft voor opvang.

1.5 Toevoegen van een artikel over het primaat van verhuizen neemt ruis weg over de factoren die bij de beoordeling hiervan een rol spelen (artikel 8e)
Bij een hulpvraag voor een (dure) woningaanpassing moet het primaat van verhuizen worden afgewogen. Dit artikel maakt duidelijk dat hierbij veel factoren een rol (kunnen) spelen.

1.6 Toevoegen van een artikel over de medewerkingsplicht schept duidelijkheid (artikel 8g)
Hoewel de medewerkingsplicht voortvloeit uit de wet (Wmo en Jeugdwet), maakt opname in de Verordening duidelijk dat de verantwoordelijkheid bij een hulpvraag niet uitsluitend bij de gemeente ligt. Ook van de cliënt en diens netwerk mag – en moet – een bijdrage worden gevraagd.

1.7 De berekeningswijze van een formeel en informeel pgb is gewijzigd naar aanleiding van recente jurisprudentie en onderzoek in opdracht van de gemeente Nijmegen.
De CRvB heeft in 2 uitspraken afstand gedaan van eerdere uitspraken uit 2023 over de hoogte van het pgb voor informele ondersteuning (het sociaal netwerk). Gemeenten hoeven hierdoor bij deze hulp niet meer aan te sluiten bij de uurlonen uit de cao VVT (CRvB 30-9-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:1380 en CRvB 30-9-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:1276). Een pgb voor informele ondersteuning vanuit de Jeugdwet of Wmo 2015 is toereikend als het tenminste aansluit bij het wettelijk minimumloon verhoogd met vakantiegeld en -uren en eventueel werkgeverslasten.
Voor de vaststelling van een pgb (voor dienstverlening) wordt aangesloten bij de gemeente Nijmegen, om te komen tot een duidelijke vaste verhouding tot de tarieven voor zorg in natura.

1.8 Opname van een artikel over wangedrag maakt duidelijk dat wordt opgetreden als herhaald of structureel sprake is van wangedrag bij het gebruik van diensten of herhaald onzorgvuldig gebruik van (in bruikleen verstrekte) voorzieningen.
Wangedrag komt (gelukkig) niet veel voor, maar als dat wel het geval is leidt dit gedrag tot onnodige kosten en problemen voor de gemeente. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kunnen aanbieders het zich namelijk niet permitteren dat medewerkers vertrekken. Hierdoor geven ze soms te kennen geen zorg meer te willen leveren bij cliënten die wangedrag vertonen en geven opdrachten terug. Dit maakt het voor de gemeente in sommige situaties zeer problematisch om zorgaanbieders voor cliënten in te zetten. Dit artikel probeert daar duidelijkheid in te scheppen alsook een grens te trekken.

Tegenargumenten en risico's
Geen.

Financiële gevolgen
De financiële effecten van de gewijzigde verordening kunnen op voorhand niet worden aangegeven. Een belangrijk deel van de wijzigingen hebben betrekking op het aanscherpen van de kaders waarbinnen verstrekkingen plaatsvinden. Het geeft meer duidelijkheid over welke verstrekkingen wel en welke niet onder de Wmo en Jeugdwet vallen. We gaan de effecten volgen bij de reguliere monitoring.

De pgb tarieven voor informele hulp worden door de gewijzigde systematiek (minimumloon als uitgangspunt in plaats van de cao VVT) iets lager dan de huidige tarieven. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend omdat we voor bestaande pgb-verstrekkingen een overgangsregime gaat gelden.

Communicatie
Publicatie vindt plaats op de gebruikelijke wijze. Ook informeren we de medewerkers backoffice en consulenten van het Sociaal Team over de wijzigingen in de Verordening, zodat zij op een adequate wijze inwoners kunnen ondersteunen bij hun hulpvraag.

Inwonersparticipatie
De ASDD heeft positief geadviseerd.

Uitvoering of Vervolgstappen
De gewijzigde Verordening treedt op 1 januari 2026 in werking. Per die datum is de bestaande Verordening ingetrokken.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Druten 2026;
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Druten 2026;
3. Advies ASDD.